

**Komisja Krajowa**80-855 Gdańsk, ul. Wały Piastowskie 24
tel. 58/ 308-4480, fax /58 308-4219
sekprez@solidarnosc.org.pl

L.dz.: PBE/93676/675/2021

Gdańsk, 26 października 2021 roku

Szanowna Pani
Marlena Małąg
Minister Rodziny
i Polityki Społecznej

Działając z upoważnienia Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” pozytywnie opiniuję zmiany zawarte w projekcie ustawy Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 29 września 2021 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw.

Projekt ustawy rozszerza zasięg działania ustawy poprzez zmianę definicji przemocy w rodzinie na przemoc domową oraz poszerzając ją i jej zakres o przemoc ekonomiczną (zgodnie z Konwencją Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet), która do tej pory nie była klasyfikowana jako przemoc w rodzinie i często osoby jej doznające nie uzyskiwały potrzebnego wsparcia. Zmieniane i poszerzane są także definicje ofiar przemocy (na osobę doznającą przemocy) oraz osób stosujących przemoc. Przemoc poza rodziną, będzie także objęta działaniem ustawy i obejmie też osoby bliskie, byłych małżonków lub partnerów zamieszkujących wspólnie lub nie z osobami doznającymi przemocy. Projekt odpowiada też na wyzwania stojące przed systemem przeciwdziałania przemocy domowej uszczegółowiając zadania zespołów interdyscyplinarnych i dookreślając wymagane kompetencje i zadania ich członków.

Jednocześnie pragnę zauważyć, że pomimo szerokiego ujęcia pojęcia przemocy domowej, nadal pozostaje nierozstrzygnięty problem efektywnego zabezpieczenia potrzeb rodziny/dzieci w przypadku biernej postawy partnera/współmałżonka (np. kiedy odmawia finansowania bieżących wydatków domowych). Wprawdzie obowiązujące przepisy kodeksu rodzinnego przyznają małżonkom odpowiednie instrumenty prawne, ale niestety sądowy sposób ich egzekucji w warunkach systemowej niewydolności wymiaru sprawiedliwości sprawia, że pozostają one iluzoryczne. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że wobec różnic kulturowych charakteryzujących społeczeństwa zamieszkujące tereny wiejskie i miejskie

bardzo ogólna zaproponowana definicja przemocy ekonomicznej może być przeszkodą w efektywnych postępowaniach dla przeciwdziałania przemocy domowej mieszkańców wsi i mniejszych miast. Warto zatem rozważyć, uściślenie definicji przemocy ekonomicznej, tak aby jej zapisy nie budziły wątpliwości interpretacyjnych.

W opinii NSZZ „Solidarność” projekt, choć odpowiada na dotychczasowe wyzwania stojące przed systemem przeciwdziałania przemocy domowej nie uwzględnia najnowszych problemów, z którymi borykają się coraz częściej ofiary przemocy stosowanej przez Internet. Należy podkreślić, że zgodnie z wyrokiem Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu ofiary przemocy domowej mają prawo do ochrony przed jej sprawcami także w cyberprzestrzeni, w tym w mediach społecznościowych (wyrok ETPC z dnia 14 września 2021 r., skarga nr 40419/19). I chociaż niedawna zmiana przepisów umożliwia natychmiastową fizyczną izolację sprawcy przemocy od jej ofiary, nie ma jednoznacznych przepisów regulujących ograniczenia co do kontaktów w przestrzeni wirtualnej. Dlatego zasadnym jest rozważenie i zaprojektowanie przepisów, które równorzędnie będą chronić osoby doznające przemocy w Internecie.

Uwaga szczegółowa:

Art. 1 w zmianie 20 projektowanej ustawy dodaje się art. 9g ust. 2, na mocy którego osobie stosującej przemoc posiadającej broń może ona zostać odebrana jedynie w przypadku, gdy osoba ta w stosowaniu przemocy użyła broni lub groziła jej użyciem. Zdaniem NSZZ „Solidarność” warunek ten jest zbyt łagodny i powinien dotyczyć wszystkich posiadaczy broni stosujących przemoc, niezależnie od tego czy jej użyli wobec swoich ofiar.

Z poważaniem

Członek Prezydium Komisji Krajowej
NSZZ „Solidarność”



Henryk Nakonieczny